

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačajo 1-krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 6 kron, za pol leta 4 kron, za četrt leta 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Naši mladeniški shodi.

(Dopis iz Slovenskih gor.)

Mladina Slovenskih goric se po časnikih hvali, kot zelo narodno zavedna in navdušena. Ko sem v tujini bral poročila o mladinskem gibanju, poskakovalo mi je pač srce veselja, ker sem mislil, da ni več daleč oni željno pričakovani slovanski dan, če mladi s tako vnemo gredo v boj za sveta naša prava. Toda žalibog dogodki zadnjega časa so me poučili baš na sprotne.

Res je sicer, da je navdušenje med mladino velikansko. Vendar pa so razmere tako zavožene, da se je resno bati, da voz obtiči v blatu. In kaj je temu vzrok? — V prvi vrsti gotovo oni činitelji, ki so se postavili temu gibanju na čelo. Ne vem sicer, ali iz kratkovidnosti ali pa namenoma, pometali so naše mladinske zveze v eno bisago s cerkvenimi „bratovščinami sv. Alojzija“ in „Marijine družbe“. Kdor pa ima le količkaj razuma mora izprevideti, da je cerkvenih bratovščin namen utrditve verskega prepričanja in navod k ascetični popolnosti, mladeniških zvez pa narodno probujenje in prosveta. Oboje se da sicer prav lepo združiti v eno celoto; vendar pa se mora vedno drugo od drugega razločiti. Nikdar pa ne sme priti tako daleč, da bi vpliv enega škodoval drugemu.

Veronauk se poučuje že v šolah. Vsako nedeljo in praznik se razlagajo resnice sv. vere v pridigah in krščanskem nauku. Ni torej čuda, če je verski čut globoko vkoreninjen v srcu našega ljudstva. In tako je tudi prav.

Vse drugače pa je z narodno zavestjo. Tu govorimo že o zavesti, ko bi večinoma morali govoriti šele o probuditvi, kajti do zavednosti manjka našemu ljudstvu še veliko. Ista se ne sme pospeševati v šolah in tudi v poznejšem življenju se le malokaj stori v tem oziru. Če iz šole stopivše mladine kar tako sama ob sebi ne sreča pamet, ostane za narodno stvar vedno brezbržna in ne redko celo izdajica svoje narodnosti.

Temu nedostatku odpomoči je namen iz obraževalnih društev, katera so to svojo nalogo po nekod vestno izvrševala, kajti ravno ona so spravila na pozorišče pogumne in navdušene čete slovenske mladine v podobi „mladinskih zvez“. — Od teh zvez se je marsikaj pričakovalo; dandanes pa trdijo poznavalci razmer, da nas je upanje varalo. Za zadnji mladeniški shod pri Sv. Lenarta v Slov. goricah se je sicer s primerno le majhno agitacijo spravilo 1500 mladeničev skupaj. Gotovo nekaj velikanskega! Toda, opazili smo pri večini teh, da so bili bolj zadovoljni na potu tja, kakor domu grede. In zakaj? Celemu shodu se je dal le značaj velikega romarskega shoda, nikakor pa ne značaj za narodno prosveto navdušenega mladeniškega zborovanja, kakor se je poprej po časnikih razglašalo. Naši nasprotniki so nas primerjali čredi pohlévnih ovač, katere njihovim zlobnim nakanom ne bodo nikdar vztrajno nasprotovale, med tem ko nas večina našega razumnštva smatra le za orodje v rokah nekaterikov. Tako daleč smo torej prišli!

Naše gibanje je torej krenilo že precej daleč s pravega tira, kajti samo s tem da tuintam malo zapojemo ali uprizorimo kako gledališko igro, naroda ne bomo rešili nikdar. Navdušenje slovenske mladine pa, dasiravno je velikansko, utegne se vendar kmalu ohladiti, če nas bodo naši voditelji mesto sovražniku nasproti, vodili le po stranskih potih. Tudi meč, bodi še tako zbrusen, sčasoma zarjavi, če se pusti ležati.

Ne pa, da bi hotel s temi vrsticami koga žaliti. Pač pa bi rad opomnil one mladinske organizatorje, katerim služijo za vzor vedno le kranjske „Marijine družbe“, da so časi v katerih so se čudeži še godili, že davno minili in da sedaj živimo v dobi, ko velja geslo: „Pomagaj si sam in Bog ti bode pomagal!“ Na Kranjskem se lahko združujejo samo v cerkvene bratovščine, ko jih ob mejah ščitimo mi s svojimi kožami. Sicer pa je tudi tam jelo zopet nemčurstvo dvigati glavo. Bog je zapovedal človeku: „Moli in delaj!“ Ne torej sama molitev, pa tudi ne samo delo nas ne bode rešilo, ampak, treba je oboje združevati, ampak tako, da ne bomo vsled molitve pri delu pasli lenobe, ali pa celo delo, narodno delo, popolnoma opustili!

Delati pa je treba uspešno in vztrajno. Pohlevnost in ponižnost ste sicer lepi čednosti; toda kjer se imamo boriti z brezobzirnimi nasprotniki, treba je radikalnega dela. Voditelji slovenske mladine, skrbite torej v bodoče, da ostane naše gibanje in delovanje na katoliškem ali obenem tudi na radikalno narodnem stališču, kajti drugače je to gibanje brez pomena za narodni napredek našega naroda. Kaj nam pomaga najlepši shod s tisoči udeležencev, ako se pa komaj spomni, da zboruje na slovenskih tleh, v prid prebuje in prosvete slovenskega naroda, da si zborovalci utrdijo svoje moči v boju z narodnim sovražnikom! Kaj pomaga našemu zatiranemu narodu, da se zbira naša mladina na shodih, kjer se komaj sliši slovensko ime, kjer človek komaj izpozna, da je na slovenskem shodu! „Čemu shodov“, je rekel neki mladenič, „maše, pridige in krščanskega nauka tudi doma nikdar ne opustim — vino je pa pri nas boljše!“

Sklicatelji in voditelji mladeniških shodov, vaša sveta narodna dolžnost je, da krenete s sedanje poti na pravo, ako nočete, da se v najkrajšem času ne pokažejo nasledki napačnega vodstva. Nadejamo se od vaše previdnosti, da te naše besede ne bodo bob v steno.

Bog in narod!

Celjske in štajarske novice.

(Izprememba v politični službi.) Celjskemu okrajnemu glavarstvu dodeljeni c. kr. okrajni nadkomisar Valter grof Attems je premeščen k okrajnemu glavarstvu v Gradec. Na njegovo mesto pride c. kr. okrajni nadkomisar Ervin Prah! pl. Thalfeld.

(Poroka.) Včeraj se je poročil v Celju gosp. dr. Anton Mulej, c. kr. sodni pristav v Šmarju pri Jelšah, z gospico Almo Baševo, hčerko gosp. notarja Baša v Celju.

(Porotno sodišče v Celju.) Za tretje letošnje porotno zasedanje je določen predsednikom

porotnih obravnav deželnosodni svetnik Josip Reitter, namestnikom pa deželnosodna svetnika Katziantschitz in Perko.

(C. kr. sodni tajnik Markhl.) Naši bralci se še spominjajo enega izmed najnovejših političnih nastopov za celjsko nemškonacionalno godbo velezaslužnega c. kr. sod. tajnika Markhla. Menimo slučaj, kako je nastopal proti obče spoštovanemu solicitorju g. B. na pritožbo oficijala Cobala, ki noče slovenski uradovati. Ker je bil slučaj opisan v našem listu, je Markhl vložil jako vpljudno sestavljeno ovadbo zoper g. B. zaradi razžalitve v službi. Drugo za danes pustimo. Samo to v pojasnilo nemškoprenapetega gosp. Markhla. Ko je obtoženec gosp. B. s sodnikovim privoljenjem stavil na Markhla kot predstojnika c. kr. urada, v kateri lastnosti je bil ovaditelj, neko vprašanje, zarenčal je Markhl v vidno veselje nemških uslužbencev svojega uradnega oddelka: „Da se Vi predrznete mene kot Nemca slovenski vprašati, to je pa vendar izzivanje-provokacija.“ To v pojasnilo razmer! Gleispach, veseli se svojih služabnikov!

(„Slovenski denar pri železniških podjetjih.“) Zadnja „vahtarca“ prinaša po slovenskih časopisih posneto vest, da je železniško ministertvo dovolilo predsedniku kranjske trgovske zbornice g. Lenarčiču, princu Schönburg-Waldenburg in g. Francu Žagarju tehnične priprave za neko lokalno železnico na Kranjskem. Tej vesti dostavlja „vahtarca“: „Zelo čudno je, kaj neki dela princ Schönburg-Waldenburg med Slovenci.“ Hm! Kajpada! Smešno! Kaj pa delaš ti, nemčurska cunj, na slovenskih tleh? Naš denar žreš! Kaj pa delajo vsi celjski Nemci in nemčurji med Slovenci? S sirenskimi glasovi, s sladkimi besedami in medenimi obljubami vabijo Slovence v svoje prodajalne, delavnice in gostilne, da bi pustili svoje slovenske vinarje v njihovih nemčurskih bisagah! Kaj delajo te nemške pijavke med Slovenci? Z našimi žulji se pitate in potem še vprašate, kaj dela pošten Nemec med Slovenci! Ako bi ne bilo nas Slovencev, morate poginiti, kakor orkne stekel pes na cesti. Slovenski narod, ki vas živi, imate za jato tatov, ubijalcev, najnesramnejših lupežnikov, da bi se moral princ X ali Y sramovati občevanja s takimi hudodelci, a kruh naš, podli hinavci, vam gre v slast. Fej, propalice, ki se ne sramujete skoraj po kolenih laziti in plaziti za slovenskimi odjemalci, vi varalice, ki ste toliko nesramni, da celo lažete slovenskemu ljudstvu, da ste Slovenci, samo da to — sicer od vas kletu in prokletu ljudstvo pušča svoj denar pri vas — takšni ljudje se čudijo, da poda Nemec poštenjak Slovincu poštenjaku roko k skupnemu delu in za služku. Med poštenjaki je ni razlike; ali celjsko nemčurstvo sme biti prepričano v dno svoje podle duše, da ne bi se niti princ X niti princ Y hotel ponižati do njega in se oblatiti v dotiki z njim!

(Sprememba posesti.) Hiša gospe Avguste Krajnc na oglu Graške ulice in krožne ceste v Celju prišla je vsled prodaje v last Posojilnice celjske.

(Žalec.) Kakor je iz posebnega vabila razvidno se vrši dne 16. avgusta t. l. občni zbor

„Zveze slovenskih prostovoljnih gasilnih društev za Spodnje Štajarsko“ v Žalcu. Pri temu zborovanju se bodejo razpravljala in reševala vprašanja zgolj strokovnega ognjegasilstva se tičočega pomena. Na zborovanje se pride v moštveni opravi (uniformi). Ker je „Zveza slovenskih prostovoljnih gasilnih društev za Spodnje Štajarsko“ velevažnega pomena za narodno gospodarski razvoj prebivalstva, bilo bi želeli, da bi pristopila k „Zvezi“ vsa ona gasilna društva, katera imajo še iskrico narodnega čuta in ponosa v prsih. Ker ne vemo prav nobenega drugega vzroka, zakaj ne pristopijo vsa spodnještajarska gasilna društva k „Zvezi“, si pač moramo misliti, da je edini vzrok ta, ker je „Zveza“ slovenska, in gasilna društva pa se čutijo „Nemce“ na slovenskih tleh. Sramota!

(Od Savinje.) Železnica nam je prinesla pri nekaj udobnostih tudi dosti neprimlik. Povsod nastajajo nova podjetja, a žalibog, niso v narodnih rokah, temveč se šopiri večinoma Nemec ali Lah. Ti privandanci pa se ne obnašajo tako, kakor se spodobi tujcu, gostu, ampak ti zajedavci na telesu našega naroda se čutijo gospodarja. Kakor bi bili mi ravno radi njih tukaj. Najbolj smešno pa je, ako pride tak človek v slovensko družbo. Radi njega klepeče cela družba vse nemški. To je popustljivost, devotnost našega naroda! Človek, kateri išče pri nas kruha, in najsi bo uradnik, trgovec ali kdo drugi, mora z nami govoriti v našem jeziku, drugače mu pokažimo vrata. Ne vpregajmo se sami v tuji jarem in ne bodimo podlaga tujčevi peti! — Tako nam je poslala slavna južna železnica na postajo v Rečico na Paki za vodjo človeka, koji sliši na ime „Los“. Ta človeček, baje sin poljskega očeta in kranjske matere, čuti v sebi velikega Germana ter smeši in udriha pri vsaki priliki „los“ po našem narodu, jeziku in veri, ter izziva s svojim „Heil“ in „Bindisch“ klici. A še bolj smešna pa je njegova boljša polovica, o čemer pa več prihodnjic. Pa še kako ošaben, da, aroganten je ta gospodič v uradu, ako mu dotičnik ne ugaja. V tem slučaju mu še celo „blažene nemščine“ ne privošči. Da, pripetilo se je celo, da v predpisanih uradnih urah ne sprejema strank, temveč jih osorno odvrne. Treba bode torej storiti na pristojnem mestu potrebne korake, da južna železnica pošlje tega oholega in skrajno nepriljubljenega človeka tja kam v „rajh“, naj tam razširja svoje velikomemške „Los von Rom“ ideje, nas pa naj s svojimi neslanostmi pusti v miru.

(Povodenj v Gornjemgradu.) Dne 31. julija ob 4. uri zjutraj se je utrgal oblak na Črnilcem pri Noviščtu. V dveh urah premenil se je neznan potok Drete v strašno velereko, katera je po vsej zadreški dolini mnogo škode povzročila. Povodenj, katera je okoli 8. ure zjutraj priklopila do vrhunca, odnesla je mnogo na zadreškem obrežju nahajajočega se lesa, razrušila in odplavila mostove, brvi, ceste in jeze, mnogo rodovitne zemlje je ali odtrgala ali z gramozom posula ter poljske pridelke uničila. Voda je tako naglo naraščala, da je poplavila v trgu več pritličnih stanovanj in gospodarskih poslopij, ter so morali ljudje in živina iz istih pobegniti. Precej živine je utonilo. Vsled te katastrofe prizadeti so osobito posestniki, kateri imajo v obližju Drete svoja zemljišča. Mnogo škode imajo tudi lesni trgovci, katerim je voda odnesla cele kupe zvezanega lesa. Vsa škoda se še danes ne da ceniti, vendar je ista ogromna. Najstarejši ljudje ne pamtijo take povodnji. Savinja narasla je torej le vsled spredaj navedene povodnji v Gornjem gradu in okolici.

(Madžarska predrznost.) Pod takimi in sličnimi naslovi so priobčevali nemški časopisi prošli teden grozno novico, da so v rogaškem zdravilišču tamkaj bivajoči Madžari, katerih je skoraj tretjina vseh zdraviliščnikov, zahtevali, da se na slavnostnem prostoru, kjer se je vršila veselica v korist pogorelcem v Slovenjem Gradcu, razobesi tudi madžarska trobojnica ali pa snamejo deželne in cesarske zastave. Zgodilo se je poslednje, ker najbrž madžarske zastave niso imeli. Ali koliko vika in krika je to povzročilo! Ni še dolgo temu, kar se je cesarska zastava v Ljubljani ne samo snela, temveč z nogami po-teptala in ne vsled zahteve, da se razobesi kaka zastava, ki je v avstro-ogrski monarhiji

postavno dopuščena, temveč zato, ker se ni do pustila veleizdajska frankfurtarca. In kako so besneli nemški časopisi takrat in še sedaj se ne morejo pomiriti. Rogaškimi Nemcem prav iz srca privoščimo blamažico, ki so jim jo preskrbeli svoj čas tako oboževani „ogrski vitezi“.

(„Na pragarski pošti.“) — Prejeli smo sledeči „popravek“. — Sklicajoč se na § 19 tiskovnega zakona prosim, da priobčite v prihodnji številki pod tistim naslovom ter z istimi črkami o notici „na pragarski pošti“, priobčeni v številki 59, sledečo popravilo:

Ni res, da zapovedujem svojim uradnikom ter jih moralno silim pristopiti k „südmarki“, res pa je, da se v narodno mišljenje svojih uradnikov nisem nikdar vtikal, in da sem pustil vsakemu svoje prepričanje, ne da bi katerega zaradi tega preganjal. Ni res, da bi bilo gorje tistemu, kdor ni pri „südmarki“, ki se čuti Slovenca in to pokaže, res pa je, da imam skoraj izključno samo Slovence v službi, izmed katerih je mnogo zavednih, in da je razen nemških uradnikov od ostalih 120 postajnih uslužbencev samo šest pri „südmarki“, najboljši dokaz, da se nikdar nikogar ni sililo temu društvu pristopiti.

Pragersko, dne 8. avgusta 1903.

Karl pl. Schwarenfeld, nadzornik c. kr. priv. južne železnice načelnik postaje na Pragerskem.

— Če se primerja zgornji popravek z našo notico, je prav lahko razvideti, da nismo nikakor in nikoli pisali kaj takega, kar se zgoraj popravlja. Edina trditev, ki je v resnici bila naša, je, da načelnik pragarske postaje zapoveduje svojim uradnikom, kar je sedaj s popravkom popravljen, da ne zapoveduje. O drugih trditvah, ki naj bi jih popravek popravil, ni v naši notici niti duha ne sluha. O priliki homo še govorili o tem popravku, ki smo ga priobčili le na posebno željo g. tajnika pragarske postaje, ki je rodod Slovenec, kajti ravno tako bi ga bili lahko vrgli v koš, ker popravlja, česar nismo trdili, nismo nikdar dolžni.

(Shod državno in deželnozborskih volilcev v Majšpergu) se vrši v nedeljo, dne 16. avgusta t. l. ob 3. uri popoldne v stari šoli (v hramu gosp. F. Turkuš). Poročata gg. Ploj in Jurtela.

(Ogledovanje goveje živine v ormoškem okraju) se vrši v sredo, dne 16. septembra t. l. od 8 ure dopoldne naprej na živinskem sejmišču v Ormožu. V namen nagrad je darovala država 610 K, dežela 450 K in okrajni zastop ormoški 200 K. Vseh daril je 23.

(Št. Lenart v Slov. goricah) „Domovina“ je prinesla šentlenartskim nemčurjem njih lastne fotografije. Naenkrat so slavni podrepniki slavnega Mravljaka skrili svoja ogledala — videli so v njih stare in mlade živalice, ki so jim s svojimi dolgimi ušesi hudomušno namigavale. Oj, to je bila jeza! Naš smeh je nepopisljiv in naše veselje brezmejno, ko smo zapazili, da si je nekdo baš v pravem času nabavil osla — pravega oslička — katerega sedaj jašejo, gladijo in božajo. Gliha vkup štrih. Hvaležni smo šaljivemu možu za to res originalno idejo. Zdaj ni treba več oslov v ogledalu, imajo svoj pravzor v naravi. — Županu Sedmineku se hlače tresejo. Dobrika se vsakemu odličnemu Slovincu iz okolice in se opravičuje radi svojega sovražnega postopanja proti Slovincem na mladeniškem shodu. „Jaz nisem dal alarmirati požarne bramb; zaradi mene naj bi se zborovalo, kakor dolgo drago itd.“ tako se Sedminek sladko brani. Zna se tako sladko zagovarjati, da bi človek mogel izpredeti njegovo nedolžnost, če bi strica lisjaka ne poznal. Pa Sedminek je zahteval ognjegasce, je hotel revež ob treh razpustiti zborovalce, ni odstranil hujskačev itd. Tako mu je zdaj ostala brizgalnica, koje se ljudje bojijo — zato se sedaj Sedmineku hlače tresejo. Vidiš, ljubi bralec, takšen revček Andrejček je naš sladki Jožek. — Umivajte in perite se, očka župan, kolikor le drago, v kanalu je dosti luže za vas, milo pa imate sami, ali ostali boste vedno medenoustni zamorček. — Na hiši trgovke Spitzzi Julike je bil slovenski napis tamkaj nastanjenega varja. Julia ga je dala odstraniti ter z nemškim nadomestiti. Da bi Julika odstranila vse slovenske odjemalce, bi bila i ona odstranjena. Trg še

s tem ni izgubil slovenskega lica, pač pa Julika še nikdar ni imela in ne bo imela nemškega obrazka.

(Ljutomer.) Slavnost občnega zbora ljutomerskega „Sokola“ obeta ob ugodnem vremenu biti velika manifestacija narodne zavesti celega vrlega Murskega polja in Slov. goric. Vsa narodna društva se udeležijo polnoštevilno. Oglasilo se je nad 100 narodnih deklet v narodni noši, prišli bodo odposlanci iz Ljubljane, Zagreba, Varaždina, Celja in drugih krajev. Navdušenje je velikansko, vse že komaj pričakuje, kedaj bo čili „Murski Sokol“ v prvič nastopil. Torej vsi v Ljutomer, da pozdravimo prvi izlet najmlajšega slovenskega „Sokola“! „Na zdar“!

(Dirkalsko društvo v Ljutomeru.) Pozicije za konjsko dirko na evenskem dirkališču dne 30. avgusta 1903 točno ob pol 3. uri popoldne. I. Plemenska vožnja s prvenci 350 kron. Od teh je dal 200 K štajarski dež. zbor in 150 K dirkalsko društvo v Badenu za na Štajarskem rojene in izrejene kobile in žrebce v starosti od 3—8 let, ki še pri nobeni dirki tekmovali niso in so v lasti kmetskih posestnikov. Daljava 2000 m. Triletnim 25 m ugodnosti. 125 K in eno zastavo prvemu, 80, 50, 40, 30, 25 K. Vloge 6 K. Neobdarovani dobijo po 4 K nazaj. II. Glavna vožnja 400 kron, dalo vis. c. kr. poljedelsko ministrstvo za na Štajarskem rojene in izrejene kobile in žrebce v starosti od 3—10 let, ki so v lasti kmetskih posestnikov. Konji s kilometrimskim rekordom 2:00 ali boljšim, za vsako boljšo sekundo 15 m doklade. Triletnim 25 m ugodnosti. Daljava 2000 m. 150 K in eno zastavo prvemu, 80, 70, 50, 30, 20 K. Vloge 6 K. Neobdarovani dobe 4 K nazaj. — III. Dopolnilna vožnja za tuzemske konje vsake starosti. Konji s kilometrimskim rekordom 2:00 ali boljšim, za vsako boljšo sekundo 20 m doklade. Dobitelji prvih daril pri današnji vožnji izključeni. 50 K dalo vis. c. kr. poljedelsko ministrstvo prvemu, in dve častni darili, dalo ljutomersko dirkalsko društvo drugemu in tretjemu Vloga 5 K. Neobdarovani dobe po 3 K nazaj. — Naznanila sprejema do 28. avgusta opoldne gosp. M. Semlič v Ljutomeru, pol ure pozneje ravnotam žrebanje. Poznejša ogasila se ne bodo sprejemala. Kdor naznanjenim konjem na dan dirke ne vozi, ne dobi vloge povrnjene. Naznanjeni konji, zlasti prvenci se morajo 28. avgusta ob 5. uri zvečer na dirkališče na ogled prignati. Vse drugo na lepakih!

Društveno gibanje.

(„Zveza slovenskih prostovoljnih gasilnih društev za Spodnje Štajarsko“) vabi na redni občni zbor, kateri se vrši dne 16. avgusta t. l. ob 9. uri dopoldne v Žalcu v prostorih Hausenbichlerjeve gostilne. Spored: 1. Pozdrav zborovalcev. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev načelstva (vodstvo „Zveze“). 5. Sklep o moštveni opravi pri društvih, katera so udje zveze. 6. Sklep o kraju prihodnjega zbora. 7. Predlogi in nasveti. Žalec, dne 8. avgusta 1903. „Zveza slovenskih prostovoljnih požarnih bramb za Spodnje Štajarsko“. Ivan Kač l. r. t. č. tajnik Josip Širca l. r. t. č. predsednik.

Druge slovenske novice.

(Glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda) dne 6. t. v Litiji je zopet dokaz požrtvovalnosti našega malega naroda in javna obsodba onih činiteljev, ki so prvi poklicani, da dajo narodu, kar mu je zajamčeno po državnih zakonih, slavne c. kr. vlade, ki vkljub prošnjam in zahtevam ne da slovenskemu narodu slovenskih šol in mu vsled tega nalaga razun vseh mogočih davkov še posebni davek za slovenske šole v krajih, kjer jih vlada noče vzdrževati. Tekom zadnjega poslovnega leta se je ustanovilo pet novih podružnic, katerih sedaj šteje družba 149, 82 mešanih, 30 moških in 37 ženskih s približno 10000 člani. Med temi je bilo 322 pokroviteljev, 1180 ustanovnikov, 5282 letnikov, drugi so pa bili podporniki. Jako vztrajne in marljive družbenice so slovenske dame. Družba jim ima mnogo zahvaliti! Zavodov vzdržuje oziroma podpira družba 23 in sicer 12 otroških vrtcev in zabav-

viš s 619 otroci, enorazrednico na Muti, štiri-razrednico v Št. Rupertu pri Velikovcu na Koroškem s 74 učenci in 137 učenkami, deško 4 razrednico (399 učenecv) in deklško 5 razrednico (313 deklic) v Trstu. Družba podpira v Gorici „Šolski dom“ ki oskrbuje sedem zavodov z 982 učenci. Skupaj lahko računamo 2500 slovenskih otrok, ki bi se sicer izgubili za naš narod. Dohodkov je imela družba v upravnem letu 34.162 K 74 v, stroškov 35.323 K 43 v, torej primanjkljaja 1069 69 v, ki pa se je pokrila s prebitkom 3218 K 92 v koncem leta 1892, od katerega je še ostalo 2149 K 23 v. Največji so stroški za šolstvo v Trstu 17.353 K 91 v, potem v Velikovcu 3981 K 16 v. Za Celje je dala 600 K. Pri volitvah so bili izvoljeni stari odborniki. Namesto g. D. Žagarja je bil izvoljen g. dr. Fr. Štor. Družbi želimo v novem upravnem letu najboljšega razvoja in najizdatnejše podpore.

(Deček izginil) Še pred Božičem je izginil 11 letni deček Franc Sinkovic iz Ljubljane. Zbežal je baje od doma vsled slabega spričevala in se najbrž skriva kje pod krivim imenom, ker noče hoditi v šolo. Kdor bi kaj izvedel o njem, naj sporoči ljubljanskemu mestnemu uradu.

(Bohinjska železnica) Delo pri bohinjski železnici vrlo napreduje. Razun glavnega predora pri Bohinjski Bistrici so začeli sedaj tudi vrtati predor pri Bohinjski Bili. Savo bodo premostili štirikrat. Prva dva mosta bodeta iz rezanega kamna, 40 m visoka in 50 m dolga, brez stebra na sredi, z enim samim obokom. Cenilna komisija, ki odkupuje svet za železnico, ceni baje tako nizko, da je ljudstvo jako nezadovoljno. V bohinjski dolini je že takointako malo polja in še to, kar ga odzame železnica, se slabo plačuje. Brez škode pač naš kmet ne more in ne sme biti.

(Brat ustrelil sestro) V Polhovem Gradcu na Notranjskem je dvanajstletni sin tamkajšnjega trgovca, Franc Leben, ustrelil svojo sedemletno sestro. Igral se je z nabasano puško, ki se je sprožila in zadela deklico v vrat. Bila je takoj mrtva.

(Samomor.) Z Dunaja poročajo, da se je tamkaj obesil 32 letni zasebnik Avgust Domladiš iz Ilirske Bistrice na Notranjskem vsled izgub pri borznih spekulacijah.

(16 milijonov kron posojila) sme najeti mesto Celovec. Tozadevajoči deželni zakon je dobil cesarjevo potrjenje. Celovski mestni očetje bodo sedaj mogli gospodariti s kronicami, kakor se jim bo zdelo, saj je varščino za dolg sprejela dežela.

(Električna razsvetljava v Gorici) je že vpeljana. Po večjih ulicah že gore nove svetilke. Nova luč sicer jako ugaja Goričanom, ali veliko jih je, ki se ne kažejo ravno preveč hvaležne za to dobroto mestnih očetov, ampak govore, da bi bilo mnogo pametnejše, ako bi se bil mesto nove razsvetljave upeljal nov vodovod in bi se tako mesto preskrbelo z dobro pitno vodo, ki jo Gorica tako pogreša.

(„Lega nazionale“), znano irredentovsko društvo, razpisuje štipendije za mladeniče, ki bi se hoteli posvetiti duhovskemu stanu. Laški katoliški listi pričbujejo z velikim veseljem razpis teh ustanov. Znani so nam, in sicer osebno, takšni nekdanji teologi goriškega semenišča, ki so imeli take podpore in „Lega nazionale“ je lahko prepričana, da svojega denarja ni dala „nevrednim“, kajti taki možje pripadajo onim blagim možem, ki bi radi zadnjega Slovenca utopili v žličici vode, dasiravno so katoliški duhovniki. Italijan je najprej Italijan in potem šele kaj drugega!

Dopisi.

Iz Slovenskih goric (Okrajna učiteljska konferenca v Ptuj.) Nekaj žalostnega Vam moram danes poročati iz našega, okraja, g. urednik! Le poslušajte! Omenjena okrajna konferenca je imela letos tako lice, kakor da bi bili že v „blaženem rajhu“. Da je nadzornik Dreflak, katerega je „Domovina“ že večkrat po zaslugi prala, govoril samo v svoji „Amtssprachi“ blaženi nemščini, se itak samoobsebi razume. Da, isti Dreflak je tudi pri neki točki dejal, da „sie arbeiten ja für das Wohl ihres Volkes (de-

lujete za blagor svojega naroda). To je že malo preveč, da se upa Dreflak kaj takega izustiti v pričo vsega učiteljstva. Nisem verjel, da je tako hitro pozabil na prisego, katero je storil kot dijak v tajnem dijaškem društvu. Učiteljstvo si mora dobro zapomniti to njegovo izjavo.

Letos so bila jako važna vprašanja na dnevnem redu učiteljske konference. Eno pa je popolnoma zgrešilo svoj namen in to po zaslugi znanega Dreflaka. Razpravljati bi se nmrč moralo o tem, kako naj učiteljstvo deluje, da se bo tudi preprosto ljudstvo poprijelo čebeloreje. Jako lepa in potrebna razprava. A kaj je storil Dreflak? Naročil je nekega nemškega strokovnjaka za ta predmet, ki pa ni drugega povdarjal, kakor korist čebeloreje. To prvič ni bila konferenčna naloga, drugič je pa menda učiteljstvo davno spoznalo korist iste, saj ne spi v današnjih resnih časih. Zgodilo se je menda samo zato, da je bilo predavanje v nemškem jeziku.

Tudi drug referat je bil nemški. Kaj je bilo temu vzrok, ne vem. Toliko pa je gotovo, da take reči niso slovenskemu učiteljstvu v čast, pač pa nasprotno. Pijonirji naroda morajo pač tudi vsem kazati, da spoštujejo svoj materin jezik, kar se v tem slučaju ni zgodilo. Za par nemškutarjev pač ni treba prezreti množine narodnega učiteljstva, sicer bo potem postala navada, da bodo morali biti vsi referati nemški, kakor je že bilo — enkrat v preteklih časih. Geslo vsega narodnega učiteljstva bodi: „Krepko naprej, nikdar pa nazaj.“ Povsod si moramo s trudom priboriti naše pravice, ki so nam po zakonu zajamčene; ne teptajmo torej tega, kar smo si že priborili, sicer vodimo sami sebe za nos.

Gradec. (Izkaz daril, došlih „Podpornemu društvu za slovenske visokošolce v Gradcu“.) — V šolskem letu 1902/3 so do začetka II. semestra poslali imenovanemu društvu nadalje podpore:

(Dalje)
Po 10 K so darovali gospodje: dr. Janko Bábnik, c. kr. seko. svetnik na Dunaju; dr. Anton Brumen, odvetnik na Ptuj; dr. Ivan Dečko, odvetnik in deželni poslanec v Celju; dr. Jurij Detiček, c. kr. notar v Celju; Anton Flis, knjigovodja na Verdu pri Vrhniki; Oskar Gabršček, veleposestnik in državni poslanec v Tolminu; dr. Vladimir Globočnik pl. Sorodolski, c. kr. dvorni svetnik na Dunaju; Franc Ks. Goli, trgovec in posestnik v Idriji; Fran Hrašovec, c. kr. okr. sodnik v p. v Gradcu; dr. Silvín Hrašovec, c. kr. sodni pristav v Mariboru; dr. Fran Horvat, c. kr. notar v Idriji; dr. Tomaž Horvat, odvetnik na Ptuj; dr. Valentin Janežič, c. in kr. nadštabni zdravnik v Celovcu; dr. Fran. Jurtela, odvetnik in deželni poslanec itd. na Ptuj. dr. Ivan Klasinc, zborni in sodni odvetnik v Gradcu (drugi obrok ustanovnine); Ivan Knez, trgovec, posestnik in gostilničar v Ljubljani; † Martin Kocbek, c. kr. notar v Konjicah; dr. Mihael Kocbek, c. kr. notar v Ložu; Josip Koršič, c. kr. rudniški svetnik v Idriji; dr. Franc Mohorčič, sodni pristav v Ormožu; Ivan Murnik, ces. svetnik v Ljubljani; Tomaž Pavšler, tovarnar in posestnik v Kranju; Rajko Perušek, c. kr. gimnazijski profesor v Ljubljani; Maks Pirnat, realčni profesor v Idriji; Maks Pleteršnik, c. kr. profesor in vitez Fran Josipovega reda v Ljubljani; dr. Fran Poček, odvetnik v Ljubljani; Viljem Pollak, zasebnik v Trzinu; Štefan Rojnik, oficijal pri namestništvu v Gradcu; dr. Ivan Rudolf, odvetnik v Konjicah; dr. Matija Schmirmaul, zdravnik v Rajhenburgu; dr. Josip Serbec, odvetnik itd. v Celju; dr. Gvidon Srebrè odvetnik v Brezicah; Ivan Šepic, zasebnik v Konjicah; Gregor Škof, župan in veleposestnik v Št. Jakobu v Slovenskih goricah; Anton Šlamberger, c. kr. notar v Kranju; † dr. Hinko Šuklje, zdravnik v Celju; dr. Dragotin Treo, odvetnik v Gorici; Anton Trevn, trgovec na Jesenicah; dr. Anton Tschamer, zdravnik v Gradcu; dr. Pavel Turner, vzgojevalec na Dunaju; Alojzij Virbnik, c. kr. gimn. prof. v Novem mestu; Andrej Volkar, okr. glavar v Novem Bydžovu; Janez Wieser, prošt v Podkloštru; dr. Fr. Žizek, c. kr. polk. zdravnik v Gradcu in ustanovnik društva; Fran Žužek, nadinženier v p. in občinski svetnik v Ljubljani. — Vsoto 8 K je daroval g. dr. Juro Hrašovec, odvetnik in dež. poslanec v Celju, 7 K pa gospa in gospod Marija in Tomaž Vamberger, žel. zdravnik v Gor. Radgoni. (Konec prih.)

Politični pregled.

(Dr. Rezek — državni poslanec.) Ker je poslanec Schwarz odložil svoj državnozbornski mandat, je mladočeški klub ponudil ta mandat bivšemu češkemu ministru dr. Rezeku, ki se je izjavil, da ga sprejme.

(Položaj na Ogrskem) je vsled znanega podkupovanja postal jako resen. Khuen je bil pri cesarju v avdijenci. Drugi dan je bil zopet pri cesarju. V petek malo pred polnočjo se je vrnil v Budimpešto. V soboto je bil ministrski svet v Budimpešti, ki je trajal tri ure. Možje so izprevideli, da je sedaj celo oni del opozicije, na katerega se je vsaj nekoliko še mogla vlada zanašati, prešel v obstrukcijo in da na podlagi sedanjega vladnega programa nikakor ni mogoče vladati. Ministrstvo je izprevidelo, da drugega ne more storiti kakor odstopiti, kakor je ministrski predsednik že cesarju predlagal, a cesar se še ni odločil. Včeraj je res Hedervary naznanil zbornici, da odstopi s celim ministrstvom vred. Ker ima cesar opravka z obiski tujih vladarskih rodbin, bo najbrž Khuen nekaj časa še vodil vladne posle. Za naslednika Hedervaryjevega imenujejo grofa Apponyja, katerega sprejme cesar jutri v avdijenci in sicer na Dunaju. Kakor se poroča sta poklicana tudi dr. Wekerle in grof Andrássy k cesarju. Zadnji čas je, da se Ogrska znebi trinoga Hedervaryja, kajti želeti je, da se končno uredi ogrski državni proračun in zakon o vojaških novincih, kajti oktober je blizu. Cesar si bo v drugič pač premislil, predno bo poveril vlado zopet kakemu Khuenu.

(V Srbiji) ni vse tako, kakor bi moralo biti, kajti častništvo je baje jako nezadovoljno. Razdelilo se je na dve stranki. Na eni strani so nekdanji zarotniki, na drugi strani pa nekdanji prijatelji Aleksandrovi. Prvi so nezadovoljni, ker baje za kraljev umor niso dobili dovoljnega plačila, drugi so pa kot nekdanji Aleksandrovi pristaši nezadovoljni z novimi razmerami, v katerih so bili kraljevi morilci odlikovani mesto kaznovani. Kralj Peter je imenoval podpolkovnika Lešjanina dvornim maršalom. Lešjanin je bil pristaš Aleksandrov. Častniki so se uprli temu imenovanju in vlada je preklicala imenovanje ter list, ki je imenovanje prinesel, konfiscirala. Kakor se kaže, bo imel novi kralj dovolj opravka, predno bo napravil red v državi.

(V Macedoniji) so umori zopet na dnevnem redu. Komaj je minilo par mesecev, kar smo poročali, da so Turki umorili ruskega konzula v Mitrovici, kar zopet poročajo vesti, da je umorjen ruski konzul Rostkovski v Monastiru, kar bo zopet dalo povoda velikim razburjenjem. Natančnejših poročil o tem umorstvu še ni. Iz drugih krajev poročajo o napadih na železnice in brzozjavne zveze. Vstaške čete se pojavljajo na večih krajih. Položaj je jako resen in oficijozni krogi so mnenja, da se vstaja ne bo dala zatreti brez prelivanja krvi. V Kruševem so vstaši z dinamitom razstrelili guvernerjevo stanovanje in pobili več Turkov.

(Kdo bo papežev državni tajnik?) Jako različna mnenja, oziroma želje prinašajo listi o bodočem papeževem državnem tajniku. Papež je baje ponudil to važno mesto kardinalu Sattoliju, ki pa je odklonil ponudbo. Sedaj se mnogo piše, da bi papež jako rad dobil kardinala Agliardi za ta posel, ali kardinal se še ni izjavil. Drugi zopet trdijo, da ostane kardinal Rampolla na svojem mestu, nekateri pa zatrjujejo, da ne bo nihče drug državni tajnik nego dosedanj tajnik kardinalskega kolegija monsignor Merry de Val, katerega bo baje papež imenoval kardinalom v najkrajšem času.

(Iz Male Azije) prihajajo v Carigrad jako vznemirljiva poročila. V erzerumskem okrožju se baje pripravljajo kurdske rodovi na napad na Armence. Ruski konzul v Erzerumu je zahteval od ruske vlade četo kozakov v svojo obrambo. Stanje je jako resno.

(Ruska in Japonska) sta vedno ljubosumni druga na drugo zaradi vpliva, katerega bi obe radi imeli na Kitajsko. Ljudje, ki bi radi videli, da bi se pograbili ti dve državi, prorokujejo vsak dan vojsko, ali javno mnenje v Rusiji je odločno proti vojski in Japonska tudi ne kaže nikake želje za vojsko, torej bodo prorokovanja šla po vodi.

Loterijske številke.

Trst, dne 8. avgusta 1903: 84, 67, 46, 7, 49.
Linc, „ „ „ 17, 10, 20, 65, 51.

Vabilo

na

izvenredni občni zbor

„Kmetijskega društva v Laškem“

registrirane zadruge z neomejeno zavezo
ki se bode vršil

v nedeljo, dne 23. avgusta, ob pol 4. uri pop.
v prostorih posojilnične hiše ali salonu v Laškem.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva,
2. Sklepanje o razdružbi zadruge,
3. Eventuelna izvolitev likvidatorja.

Ker je občni zbor sklepčen v zmislu pravil le tedaj,
ako ste zastopani dve tretjini članov, se člani vabijo,
da gotovo vsi pridejo.

(328)

Načelstvo.

Naprodaj je

v bližini Celja poleg posestev „Lastnega doma“
1 njiva v obsegu 1 joha 75 m².

Vpraša se pri Josipu Marčinku, Gaberje 40.

Hmeljarsko društvo

javlja, da se bode letos obiranje hmelja pričelo
v ponedeljek, dne 17. t. m. Tuji obiralci se po-
zivljajo, da pridejo v obilnem številu. Za vsak
škaf obranega hmelja plačalo se bode povsod
po 6 krajcarjev ali 12 vinarjev.

(326) 2—1

Društveno vodstvo.

Sprejemem dva učenca

dobrih staršev v svojo trgovino z mešanim
blagom. **Franc Ks. Petek, Ljubno,**
(325) 3—1 Savinjska dolina.

UGODNA PRILIKA!

● Posestvo ● ●

○ ○ v bližini Celja ○

obstoječe iz raznih tovarniških poslopij in stanovanj, s
konstantno vodno silo, v bližini premogokopov, tik
okrajne ceste, v lepem, zdravem kraju ležeče, $\frac{3}{4}$ ure
oddaljeno od železniške postaje, za mlin ozir. za manjšo
industrijo zelo pripravno (339) 3—2

se prodaja po jako nizki ceni.

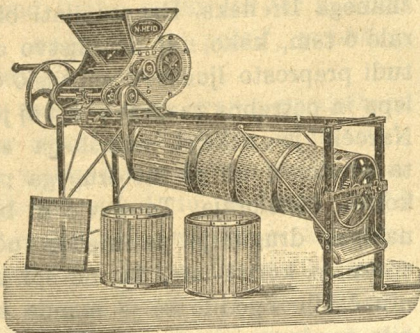
Naslov pove upravništvo tega lista.

K sezoni!

Trgovina z železnino „MERKUR“ Peter Majdič
Celje, Stajarsko *** Podružnica v Kranju, Gorenjsko

priporoča

svojo veliko za-
logo različnih
poljedelskih
strojev, kakor:
gepeljne, mlatil-
nice, čistilnice,
slamorenice,
mline in stiskal-
nice za grozdje
in sadje, vetr-
nice, brane za
njive in seno-
žeti, pluge itd.

po najnižjih cenah. (398) 6—5

Služba

občinskega in posojilniškega
SLUGE

se takoj odda. ————
Več se izve pri ob-
činskem predstojništvu v
Framu

(333) 3-3

Prodajalka

ki bi bila tudi gospodinjstva vajena,
se išče za špecerijsko trgovino.

Ponudbe pod „št. 85, na deželi“ upravništvu
„Domovine“ v Celje. (336) 3-2

Naprodaj

je konj in pol pokrit voz (nov)

pri Bezenšek na Frankolovem.

Konj je 7 let star, 16 pesti visok in za
vsako vožnjo izurjen. (268) 3—3

Cena se izve pri lastniku.

Tombolo

priporoča

trgovina Dragotin Hribar-ja v Celji
po sledečih cenah:

proste	fine vsekane
100 kom. 1 gld. 80 kr.	100 kom. 2 gld. 60 kr.
200 „ 3 „ 40 „	200 „ 5 „ — „
500 „ 8 „ — „	500 „ 12 „ — „
	1000 „ 22 „ — „

Zunanja naročila izvrše se točno

Trgovina z železnino „MERKUR“ PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta št. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, ilte
železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-
skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in
strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna,
vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode
tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter
vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje),
lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko že-
lezne trgovine spadajoče predmete.

Tomaževa žlindra, najboljša umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna

Cene nizke.

pomaga izbornu kot nedo-
sežen uničevalec mrčesa.
Kupi samo v steklenicah.

Celje: Traun in Stiger
Franc Pečnik.
Alojzij Walland
Viktor Wog
Milan Hočevar
Jos. Polanetz
Josip Matič
Fran Zanger
Anton Kolenc
Oto Schwarzl lekarna
Ferd. Jakowitsch
Frid. Jakowitsch

Celje: Ivan Ravnikar
M. Rauscher lekarna
Josip Srimz
Anton Topoljak
W. Wratschko
Anton Ferjen
Dobrna: Jos. Sikošek
Braslovce: Ant. Plaskan
Josip Pauer
Gomilsko: I. Idvoršek
Fran Cukala

Hrastnik: Alojzija Bauerheim
Konsumno društvo
Josip Wouk
Ljubno: Fr. X. Petek
Janez Filipič
Sevnica: Anton Verbič
S. F. Schalk
Ludovik Smole
Trg Lemberg: Franc Zupančič
Konjice: Fr. Kupnik 145

Laško: Andrej Elsbacher
Karl Hermann
Planina: Lud. Sch. scherko
F. Wamb rechtsammer
Gornji grad: Jakob Božič
Franc Scharb
Poljčane: Ferd. Ivannus
A. P. Krautsdorfer
Anton Schwelz
Karol Sima
Mozirje: Leopold Vukič

Pristova: Marija Suppanz
And. Suppanz
Brežice: Fran Matheis
Franc Varlec
Janez Pinterič
Uršič & Lipej
Žalec: Albert Geiss
Jakob & Marija Janič
St. Jurij: Fran Martin
Velenje: Karl Tischler
Josef Wutti

Trbovlje: Konsumno društvo
Anton Krammer
Jos. Mahkovec
Janez Müller sen.
Jos. Sporn
Franc Dežman
Ivan Novak
Vitanje: Anton Jaklin
Velenje: Ulrich Lager
Vojnik: Fr. Zottl

